

1 Παράρτημα Ι - Ερωτήσεις – Απαντήσεις από Vantage Towers M.A.E.

Ερώτηση 1:

Συμμερίζετε την άποψη ότι οι αρχές τιμολόγησης θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την απαίτηση που περιγράφεται ανωτέρω σχετικά με την έλλειψη στρατηγικών πλεονεκτημάτων και προς τα δύο διαπραγματευόμενα μέρη;

Απάντηση 1:

Συμμεριζόμαστε την άποψη ότι η επίλυση διαφορών πρέπει να αποτελεί εξαίρεση και ότι **οι διμερείς εμπορικές διαπραγματεύσεις είναι η προτιμώμενη και πιο αποτελεσματική μέθοδος/διαδικασία για τον καθορισμό των τιμών πρόσβασης σε υποδομές**. Επιπλέον, για να προωθηθούν οι εμπορικές διμερείς διαπραγματεύσεις ως η επιθυμητή διαδικασία, οι τιμές πρόσβασης που προκύπτουν από τις επιμέρους διαδικασίες επίλυσης διαφορών πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο κοντά και να αντικατοπτρίζουν τις υφιστάμενες τιμές της αγοράς και τις ήδη υπάρχουσες εμπορικές συμφωνίες για την πρόσβαση σε υποδομές, ώστε να μην επηρεάζονται τα στρατηγικά κίνητρα και των δύο μερών. Εάν η διευθέτηση της διαφοράς θα ωφελούσε διαρθρωτικά είτε το μέρος που αιτείται είτε το μέρος που παρέχει την πρόσβαση (π.χ. προσφέροντας προοπτικές εκπτώσεων ή πριμοδοτήσεων σε σχέση με τις συνήθεις τιμές της αγοράς), η διαπραγματευτική δύναμη μεταξύ των εν λόγω μερών θα επηρεαζόταν και η προσφυγή στη διαδικασία επίλυσης διαφορών θα ενθαρρυνόταν στην πραγματικότητα, γεγονός που αντιβαίνει στο σκοπό της Οδηγίας και της πρόθεσης του Εθνικού Οργάνου Επίλυσης Διαφορών (ΕΕΤΤ) και θα επηρέαζε κατά αυτόν τον τρόπο την έκβαση των διαπραγματεύσεων εκ των προτέρων.

Ερώτηση 2:

Συμφωνείτε ότι οι αρχές τιμολόγησης για την παροχή πρόσβασης σε υπάρχουσα υλική υποδομή πρέπει να είναι συγκεκριμένες για κάθε έργο / αίτημα πρόσβασης και ότι οι ρυθμιζόμενες τιμές πρόσβασης στις αγορές με ΣΙΑ δεν αποτελούν κατάλληλο υποχρεωτικό μέτρο για την επίλυση διαφορών στο πλαίσιο της τιμολόγησης για κάθε έργο; Ωστόσο, ενδέχεται να υπάρχουν περιπτώσεις όπου τέτοιες τιμές είναι εφαρμόσιμες. Σε κάθε περίπτωση, μια τέτοια προσέγγιση θα απαιτούσε ειδική επιχειρηματολογία. - Λάβετε υπόψη ότι οι εμπλεκόμενοι / τα μέρη που διαπραγματεύονται ενδέχεται να ερμηνεύσουν τις τιμές ΣΙΑ ως εύλογα σημεία αναφοράς (benchmarks).

Απάντηση 2:

Συμφωνούμε ότι τυχόν αρχές τιμολόγησης που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της επίλυσης διαφορών **δεν θα πρέπει να σχετίζονται με κανέναν τρόπο με τις ρυθμιζόμενες τιμές πρόσβασης ΣΙΑ**. Η τιμολόγηση βάσει ΣΙΑ είναι μία από τις πιο επεμβατικές παρεμβάσεις στην αγορά στη ρυθμιστική εργαλειοθήκη και απαιτεί αυστηρή ανάλυση της αγοράς. Όπως ορθά επισημαίνεται στην παρούσα έκθεση της EETT, στόχος της είναι να ανοίξει τις κατά τα άλλα μη αμφισβητήσιμες αγορές και να παράσχει μια βάση ίσου χονδρικού κόστους για να καταστεί δυνατός ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στα επόμενα στάδια. Τίποτα από τα παραπάνω δεν ισχύει και δεν αποτελεί στόχο της Οδηγίας BCRD (προσεχώς και της GIA) και, ως εκ τούτου, δεν δικαιολογείται η εφαρμογή αρχών τιμολόγησης με στόχους ΣΙΑ (δηλ. ίση βάση κόστους, ενιαία τιμή βάσης μέσου κόστους σε όλη την αγορά).

Δεδομένου ότι η επίλυση των διαφορών θα πρέπει να αποτελεί την εξαιρετική περίπτωση και να χειρίζεται τις μη επιτυχημένες ή αδιέξοδες διαπραγματεύσεις κατά περίπτωση, **είναι λογικό να καθορίζονται δίκαιες και εύλογες τιμές που είναι "ειδικές για το έργο τιμές" και ισχύουν μόνο για την εκάστοτε υποδομή (ad hoc)**. Επίσης, από αυτό προκύπτει ότι η γενίκευση και η ευρύτερη εφαρμογή μιας δεδομένης "ειδικής τιμής έργου" από τη μια περίπτωση επίλυσης διαφορών στην άλλη δεν είναι, εξ ορισμού, εύλογη, καθώς οι συνθήκες υποδομής και πρόσβασης διαφέρουν σημαντικά.

Ερώτηση 3:

- α) Συμφωνείτε με την αξιολόγηση του δίκαιου και εύλογου χαρακτήρα όσον αφορά τις οριοθετήσεις που προκύπτουν για ένα εύρος τιμών που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διευκόλυνση της διαδικασίας διακανονισμού των τιμών όσον αφορά τις αιτήσεις πρόσβασης;
- β) Συμφωνείτε με την εννοιολογική προσέγγιση για να επιτραπούν οι προσαυξήσεις και οι εκπτώσεις ως σχετικές κατηγορίες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε περίπτωση επίλυσης διαφορών;
- γ) Συμφωνείτε να θεωρηθεί η αυτόνομη επένδυση ως ένα λογικό σημείο εκκίνησης της ανάλυσης για τον προσδιορισμό ενός ανώτερου ορίου για το εύρος τιμών;
- δ) Στην περίπτωση όπου ο πάροχος πρόσβασης δεν είναι σε θέση να παρέχει τα απαραίτητα δεδομένα κόστους, το όργανο επίλυσης διαφορών δύναται να χρησιμοποιήσει οποιαδήποτε άλλα διαθέσιμα δεδομένα τα οποία μπορούν να θεωρηθούν κατάλληλα να καλύψουν την προαναφερόμενη έλλειψη. Συμφωνείτε με την ανωτέρω πρόταση;

Απάντηση 3:

- α) Συμφωνούμε ότι το προτεινόμενο εύρος αντανάκλα το σύνολο όλων των βέλτιστων συμφωνιών τιμολόγησης που θα μπορούσαν να προκύψουν από ελεύθερες εμπορικές διαπραγματεύσεις. Όλες οι τιμές εκτός αυτού του εύρους δεν είναι βέλτιστες, καθώς η μη συμφωνία χωρίς την παροχή πρόσβασης είναι

επωφελής για τουλάχιστον ένα μέρος. Σε αυτό το πλαίσιο, η επίλυση διαφορών θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως μέτρο που παρεμβαίνει εάν η διαπραγματεύση (ή, από οικονομική άποψη, ο εθελοντικός συντονισμός για ένα βέλτιστο και συνεπώς αποδοτικό αποτέλεσμα εντός του εύρους) καθυστερήσει πολύ ή αποτύχει. Επίσης, η άποψη της ΕΕΤΤ είναι σωστή ότι σε περιπτώσεις όπου η προτεινόμενη τιμή ενός μέρους που παρέχει πρόσβαση υπερβαίνει το μεμονωμένο κόστος/μέγιστη προθυμία πληρωμής ενός αιτούντος πρόσβαση, είναι βέλτιστο να μην παρέχεται πρόσβαση. Σε τέτοιες περιπτώσεις, είμαστε υπέρ της άποψης ότι το Όργανο Επίλυσης Διαφορών θα πρέπει να αναγνωρίσει την οικονομική θεωρία και να αποφασίσει ότι δεν πρέπει να χορηγηθεί πρόσβαση.

β) Συμφωνούμε με την εννοιολογική προσέγγιση του καθορισμού του εύρους των σχετικών βέλτιστων/ δίκαιων και λογικών τιμών με παράλληλη συνεκτίμηση των στοιχείων προσαύξησης και έκπτωσης. Ωστόσο, θέλουμε να τονίσουμε ότι η στήριξη σε στοιχεία κοστολόγησης, προσαυξήσεις και στοιχεία έκπτωσης για τον καθορισμό του σχετικού εύρους τιμών/οριοθετήσεων είναι απαραίτητη μόνο εάν δεν υπάρχουν συγκρίσιμες εμπορικές συμφωνίες πρόσβασης, καθώς αυτές παρέχουν άμεση αναφορά στις τιμές πρόσβασης. Τέτοιες συμφωνίες έχουν συναφθεί εθελοντικά, αντικατοπτρίζουν την (υποκειμενική) δικαιοσύνη στην αγορά και είναι εξ ορισμού ισοδύναμα βέλτιστες και αποτελεσματικές (διαφορετικά δεν θα υπήρχε συμφωνία και των δύο μερών). Για να διατηρηθεί επίσης στο ελάχιστο το διοικητικό και οικονομικό κόστος για τον διαμεσολαβητή διαφορών, οι εν λόγω υφιστάμενες εμπορικές συμφωνίες και η τιμολόγηση αυτών θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως σημείο αναφοράς, εάν η σχετική υποδομή είναι συγκρίσιμη. Παραπέμπουμε στην απάντησή μας στην ερώτηση 11 με περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να τεθεί σε λειτουργία αυτό ως τμήμα της διαδικασίας διευθετήσεων του Οργάνου Επίλυσης Διαφορών.

Επίσης, θέλουμε να επισημάνουμε ότι λείπει ένα βασικό στοιχείο της προσαύξησης που διαφέρει από το πραγματικό κόστος χορήγησης πρόσβασης, αλλά είναι εξαιρετικά σημαντικό στις διαπραγματεύσεις και αποτελεί εγγενή έννοια της οικονομικής θεωρίας τιμολόγησης, δηλαδή το κόστος ευκαιρίας. Στην πρώτη παράγραφο της σελίδας 12 υποτίθεται ότι η πλεονάζουσα χωρητικότητα του μέρους που παρέχει πρόσβαση δεν έχει άλλη εναλλακτική περίπτωση χρήσης εκτός από την παροχή (με κόστος) στον αιτούντα πρόσβαση. Στην πράξη, αυτό συνήθως δεν ισχύει, ιδίως εάν ο φορέας εκμετάλλευσης του δικτύου που παρέχει πρόσβαση είναι ο ίδιος φορέας εκμετάλλευσης δικτύων ECN ή πάροχος συναφών υποδομών (associated facilities provider -βλέπε πιθανό ορισμό του φορέα εκμετάλλευσης από την GIA/EECCC). Η πλεονάζουσα χωρητικότητα έχει από μόνη της οικονομική αξία, καθώς επιτρέπει την εύκολη επέκταση του δικού του δικτύου ή την αναβάθμιση σε νέα τεχνολογία δικτύου. Επίσης, στην περίπτωση πρόσβασης σε κτίρια ή στέγες για τη φιλοξενία ιστών ή κεραιών κινητής τηλεφωνίας, στοιχεία κόστους

ευκαιρίας υπεισερχονται στα συμφωνηθέντα μισθώματα, καθώς οι ιδιοκτήτες των κτιρίων αυτών, παραχωρώντας πρόσβαση στην υποδομή, παραιτούνται ταυτόχρονα από την ευκαιρία να φιλοξενήσουν άλλο ηλιακό ή φωτοβολταϊκό εξοπλισμό. Ως εκ τούτου η EETT θα πρέπει να αναγνωρίσει το ρόλο του κόστους ευκαιρίας ως βασικό παράγοντα αύξησης του κατώτερου ορίου (εφεδρική τιμή) για τη διαπραγμάτευση πρόσβασης.

γ) Συμφωνούμε ότι η αυτόνομη ή πράσινη επένδυση είναι μια λογική προσέγγιση για την αξιολόγηση του κόστους της δυνατότητας αναπαραγωγής της υποδομής και ταυτόχρονα αποτελεί την εξωτερική επιλογή του μέρους που ζητά πρόσβαση στη διαπραγμάτευση. Ωστόσο, θέλουμε να τονίσουμε ότι το αυτόνομο κόστος θα πρέπει να είναι ολιστικό και να περιλαμβάνει επίσης δαπάνες για άδειες, δικαιώματα διέλευσης ή άλλες συνιστώσες κόστους που θα προέκυπταν αν κάποιος έπρεπε να αναπαράγει την εν λόγω υποδομή και δεν σχετίζονται άμεσα με δαπάνες για υλικά ή τη διαδικασία κατασκευής.

δ) Με στόχο του Οργάνου Επίλυσης Διαφορών να προσδιορίσει τις τιμές που αφορούν συγκεκριμένο έργο, οποιαδήποτε στοιχεία από άλλα έργα υποδομής είναι λιγότερο εφαρμόσιμα. Επισημαίνουμε και πάλι εδώ τη σημασία των υφιστάμενων εμπορικών συμφωνιών ως σχετικό σημείο αναφοράς και την απάντησή μας στις ερωτήσεις 3β) και 11.

Ερώτηση 4:

- α) Συμφωνείτε με την άποψη ότι η EETT ως φορέας επίλυσης διαφορών, πρέπει να μπορεί να απορρίπτει τα αιτήματα πρόσβασης με βάση τις επιπτώσεις στο επιχειρηματικό σχέδιο;
- β) Θεωρείτε δίκαιο και εύλογο εάν κάποιος είδος επιμερισμού του κόστους που σχετίζεται με την υπό εξέταση υλική υποδομή, θα μπορούσε να αποτελέσει επαρκή αντιστάθμιση για τις επιπτώσεις στο επιχειρηματικό σχέδιο; (βλέπε επίσης τις σχετικές αρχές της ενότητας 3.4 όπου διευκρινίζονται οι κανόνες επιμερισμού του κόστους).

Απάντηση 4:

α) Ναι, θεωρούμε ότι αυτό θα πρέπει να είναι δυνατό. Παρόλο που το τελικό κείμενο της GIA είναι ακόμη άγνωστο προς το παρόν, σημειώνουμε ότι, σύμφωνα με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την GIA/EECC, ο ορισμός του φορέα εκμετάλλευσης, τα επιχειρηματικά σχέδια του οποίου επηρεάζονται από τη χορήγηση πρόσβασης, ενδέχεται να διευρυνθεί σε σχέση με την BCRD, ώστε να περιλαμβάνει και τους παρόχους συναφών υποδομών (associated facilities) και όχι μόνο τους παρόχους ECN.

β) Επί της αρχής δεν είμαστε υπέρ της κοστοστρεφούς προσέγγισης και των κανόνων επιμερισμού κόστους για τον καθορισμό των τιμών. Επίσης, όπως έχει

αναφερθεί παραπάνω, το σύνολο του κόστους εμπεριέχει άλλες συνιστώσες που δεν είναι πάντα εφικτό να απομονώνονται στην ζωή μιας επένδυσης.

Ερώτηση 5:

- α) Συμφωνείτε με τη γενική αρχή να επιτρέπονται διαφοροποιημένοι κανόνες τιμολόγησης ανάλογα με το είδος της αιτούμενης πρόσβασης σε υπάρχουσα υλική υποδομή;
- β) Συμφωνείτε ότι, λόγω της δυσκολίας πρόβλεψης όλων των σχετικών ιδιαιτεροτήτων, θα πρέπει να θεωρηθεί εύλογο να εφαρμοστεί μια αρχή ενιαίας τιμολόγησης ανά είδος πρόσβασης;
- γ) Σε περίπτωση που τάσσετε υπέρ των αρχών ενιαίας τιμολόγησης, παρακαλείστε να αναλύσετε την επιχειρηματολογία σας.

Απάντηση 5:

- α) Οι αρχές τιμολόγησης θα πρέπει να είναι αρκετά ευέλικτες ώστε να επιτρέπουν μια διαφοροποιημένη προσέγγιση όσον αφορά την εν λόγω υποδομή καθώς και το είδος της επιχείρησης που παρέχει την πρόσβαση. Παρόλο που το τελικό κείμενο της GIA είναι ακόμη άγνωστο προς το παρόν, επισημαίνουμε ότι, σύμφωνα με την πρόταση GIA της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αυτό συνάδει και με το άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο γ), το οποίο προβλέπει μια σειρά από πρόσθετες διασφαλίσεις/στοιχεία τιμολόγησης που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη εάν εξετάζεται η πρόσβαση σε υποδομή ενός φορέα εκμετάλλευσης (ECN ή παρόχου συναφών υποδομών).
- β) Συμφωνούμε με την κατά περίπτωση προσέγγιση (ad hoc) της επίλυσης διαφορών, αλλά όχι υπέρ μιας μη δομημένης κατά περίπτωση προσέγγισης κατά την εξισορρόπηση των αρχών τιμολόγησης.
- γ) Δεν θεωρούμε εύλογη την εφαρμογή και δεν είμαστε υπέρ της ενιαίας τιμολόγησης.

Ερώτηση 6:

Παρακαλείστε να τεκμηριώσετε τη θέση σας σε περίπτωση που δεν συμφωνείτε με την πρόβλεψη προσαυξήσεων στις διαδικασίες διακανονισμού τιμών.

Απάντηση 6:

Συμφωνούμε ότι οι προσαυξήσεις που καταβάλλονται από τον αιτούντα πρόσβαση στο μέρος που παρέχει πρόσβαση είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος παροχής κινήτρων για την παροχή πρόσβασης. Επίσης, διευκολύνει

περαιτέρω τις επιτυχείς διμερείς διαπραγματεύσεις προτού χρειαστεί να γίνει προσφυγή στη διαδικασία επίλυσης διαφορών. Ωστόσο, θέλουμε να αναφερθούμε σε αυτό το στάδιο και πάλι στη σημασία των υφιστάμενων εμπορικών συμφωνιών ως σχετικών σημείων αναφοράς για τις τιμές πρόσβασης που μπορούν να καταστήσουν τον προσδιορισμό μέσω στοιχείων κοστολόγησης και προσαυξήσεων παρωχημένο. Παραπέμπουμε στην απάντησή μας στις ερωτήσεις 3β) και 11.

Ερώτηση 7:

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη αρχή που ορίζει τα εφάπαξ τέλη ως το επαυξητικό κόστος για την παροχή πρόσβασης;

Απάντηση 7:

Σε γενικές γραμμές, συμφωνούμε με την ερμηνεία ότι τα εφάπαξ τέλη (εάν είναι σημαντικά – δεδομένου ότι οι κύκλοι απόσβεσης των υποδομών διαρκούν δεκαετίες) μπορούν να εισάγουν μια επενδυτική απόφαση και για τον αιτούντα πρόσβαση, ιδίως στις περιπτώσεις όπου ζητείται πρόσβαση σε υποδομές φορέων εκμετάλλευσης (παρόχων ECN και παρόχων συναφών υποδομών). Από την άποψη αυτή, τα εφάπαξ τέλη μπορούν να αναδιαμορφώσουν τον εμπορικό κίνδυνο, που ήδη επωμίζεται ο πάροχος υποδομής, και για τον αιτούντα πρόσβαση και μπορούν να συμβάλλουν στον περιορισμό της επιλεκτικής συμπεριφοράς ως στρατηγική. Πάντως τα εφάπαξ τέλη λειτουργούν πιο αποτελεσματικά όταν η κοστολογική βάση μιας επένδυσης περιορίζεται ουσιαστικά στην αρχική επένδυση, γεγονός που δεν ισχύει για τους παρόχους ECN και τους παρόχους συναφών υποδομών.

Ωστόσο, θα θέλαμε να αναφερθούμε σε αυτό το στάδιο και πάλι στη σημασία των υφιστάμενων εμπορικών συμφωνιών ως σχετικών σημείων αναφοράς για τις τιμές πρόσβασης που μπορούν να καταστήσουν τον προσδιορισμό μέσω της κοστολόγησης και των στοιχείων εφάπαξ αμοιβών παρωχημένο. Οι εν λόγω συμφωνημένες τιμές καλύπτουν επίσης τα εφάπαξ έξοδα του μέρους που παρέχει την πρόσβαση είτε ως εφάπαξ στοιχείο πληρωμής, είτε ενσωματωμένα στις επαναλαμβανόμενες τιμές πρόσβασης. Παραπέμπουμε εκ νέου στην απάντησή μας στις ερωτήσεις 3β) και 11.

Ερώτηση 8:

α) Συμφωνείτε με την εκτίμηση ότι το κόστος που σχετίζεται με τις υποδομές είναι μη ανακτήσιμο, οπότε η BCRD δεν απαιτεί την ανάκτηση αυτού του κόστους;

β) Παρ' όλα αυτά, η τιμολόγηση σύμφωνα με το κόστος που σχετίζεται με τις υποδομές θεωρείται από αρκετά όργανα επίλυσης διαφορών ως δίκαιη και εύλογη (βλ. ενότητα 3.3.2), αλλά δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει πλήρως αποσβεσμένα περιουσιακά στοιχεία (καθώς αυτό δεν θεωρείται δίκαιο και εύλογο). Συμμερίζετε την εκτίμηση για καθορισμό μηνιαίων τελών πρόσβασης βάσει του κόστους υλοποίησης της υπάρχουσας υποδομής, παρόλο που η επένδυση είναι μη ανακτήσιμη; Παρακαλώ διευκρινίστε.

Απάντηση 8:

Δεν συμφωνούμε και με τις δύο αυτές δηλώσεις (α) και (β), δεδομένου ότι είμαστε της γνώμης ότι είναι οικονομικά δικαιολογημένο και συμβατό με τα κίνητρα να επιστρέφεται το αναπόφευκτο κόστος ως μέρος της δίκαιης και εύλογης τιμολόγησης.

Συμφωνούμε ότι ορισμένα από τα έξοδα που σχετίζονται με τις υποδομές είναι μη ανακτήσιμα και δεν θα πρέπει να παίζουν ρόλο στην περαιτέρω διαδικασία λήψης στρατηγικών αποφάσεων ενός οικονομικού παράγοντα (στην προκειμένη περίπτωση του φορέα παροχής πρόσβασης). Ωστόσο, το γεγονός ότι οι εν λόγω αναπόφευκτες επενδύσεις έχουν ήδη πραγματοποιηθεί από τον πάροχο υποδομής για την κατασκευή και τη συντήρηση της εν λόγω υποδομής, διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στην απόφαση του αιτούντος πρόσβαση για την αίτηση πρόσβασης. Ακόμα περισσότερο, οι αναπόφευκτες επενδύσεις του ενός μέρους καθιστούν δυνατή την υποβολή αιτήματος πρόσβασης από ένα άλλο μέρος και, με τον τρόπο αυτό, παρέχουν τη δυνατότητα αύξησης της οικονομικής ευημερίας με την αποφυγή της επανάληψης της υποδομής. Παρόλο που το τελικό κείμενο της GIA είναι ακόμη άγνωστο προς το παρόν, να σημειωθεί ότι σύμφωνα με την πρόταση GIA της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προβλέπεται ο διαμοιρασμός/συνεγκατάσταση των υφιστάμενων υποδομών καθώς και η επιστροφή των στοιχείων του αναληφθέντος κόστους που επιτρέπουν τον διαμοιρασμό/συνεγκατάσταση, ιδίως στην περίπτωση πρόσβασης σε υποδομές φορέων εκμετάλλευσης (ECN & παρόχων συναφών υποδομών). Το άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχεία β) και γ) της πρότασης GIA της Ευρωπαϊκής Επιτροπής λαμβάνει ορθά υπόψη αυτό, δεδομένου ότι *"οι επενδύσεις στη φυσική υποδομή στην οποία έχει ζητηθεί η πρόσβαση"*, *"η οικονομική βιωσιμότητα των επενδύσεων αυτών με βάση το προφίλ κινδύνου τους"* και κυρίως *"κάθε επιχειρηματική υπόθεση που στηρίζει την επένδυση κατά τη στιγμή που έγινε"*, δηλαδή όταν οι επενδύσεις είναι ακόμη μη ανακτήσιμες, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό της δίκαιης και εύλογης τιμολόγησης της πρόσβασης.

Ωστόσο, θέλουμε να τονίσουμε στο σημείο αυτό πόσο μεγάλο είναι το διοικητικό και διαχειριστικό κόστος για τον κατάλληλο υπολογισμό του σωστού ποσού της αποδιδόμενης αποζημίωσης των αποσβεσμένων δαπανών που βαρύνουν έναν αιτούντα πρόσβαση. Κατά την άποψή μας, αυτό γίνεται αποτελεσματικότερα μέσω του καθορισμού των τιμών με βάση την αγορά στο πλαίσιο εμπορικών

συμφωνιών. Δεδομένου αυτού, θέλουμε να αναφερθούμε σε αυτό το στάδιο και πάλι **στη σημασία των υφιστάμενων εμπορικών συμφωνιών ως σχετικών σημείων αναφοράς για τις τιμές πρόσβασης** που μπορούν να καταστήσουν τον προσδιορισμό μέσω δεδομένων κοστολόγησης παρωχημένο. Βλέπε την απάντησή μας στις ερωτήσεις 3β) και 11.

Ερώτηση 9:

Συμφωνείτε ότι το εφάπαξ κόστος για τη μελέτη σκοπιμότητας θα πρέπει να περιλαμβάνει σχετικές με το έργο δαπάνες, εφόσον δεν σχετίζονται με τις βασικές απαιτήσεις πληροφόρησης που είναι υποχρεωτικό να δημοσιεύονται στο ενιαίο σημείο πληροφόρησης; Παρακαλώ διευκρινίστε ποιες δαπάνες θα πρέπει να περιλαμβάνονται.

Απάντηση 9:

Συμφωνούμε ότι τα έξοδα που σχετίζονται με τη συλλογή των βασικών πληροφοριών που απαιτούνται για το ενιαίο σημείο πληροφόρησης δεν πρέπει να αποζημιώνονται. Παρόλο που το τελικό κείμενο της GIA είναι ακόμη άγνωστο προς το παρόν, σας παρακαλούμε να σημειώσετε ότι σύμφωνα με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη GIA η απαίτηση βασικών πληροφοριών του ενιαίου σημείου πληροφόρησης αποτελείται από πληροφορίες σχετικά με: α) γεωγραφική θέση και διαδρομή, β) τύπο και τρέχουσα χρήση της υποδομής, γ) σημείο επαφής σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 της GIA. Σε πολλά μεμονωμένα αιτήματα πρόσβασης, οι πληροφορίες αυτές αποτελούν μόνο ένα σημείο εκκίνησης για να καθοριστεί εάν ή σε ποιο βαθμό μπορεί να χορηγηθεί πρόσβαση ή, στην περίπτωση πρόσβασης στην υποδομή ενός φορέα εκμετάλλευσης (ECN + παρόχου συναφών υποδομών), είναι δυνατή η κοινή χρήση. Για παράδειγμα, στην περίπτωση πρόσβασης σε κεραίες και ιστούς κινητών τηλεπικοινωνιών, τα σχετικά επίπεδα εκπομπών EMF του ήδη εγκατεστημένου ενεργού εξοπλισμού πρέπει να προσδιοριστούν πριν από την αξιολόγηση της περαιτέρω συνεγκατάστασης. Τέτοιες αξιολογήσεις είναι χρονοβόρες και δαπανηρές και μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν από τους φορείς εκμετάλλευσης που ζητούν πρόσβαση ως στρατηγικά επιβαλλόμενο κόστος στο φορέα που χορηγεί την πρόσβαση (βλέπε επιχείρημα στη σελίδα 24 της έκθεσης). Ως εκ τούτου, τέτοιου είδους εφάπαξ κόστος για τη μελέτη σκοπιμότητας δεν αποτελεί μονόπλευρο στρατηγικό εργαλείο και θα πρέπει να αποφευχθεί ένα μονόπλευρο όριο ή ανώτατο όριο (στο κείμενο προτείνεται ως ανώτατο όριο), δεδομένου ότι οι υλοποιούμενες δαπάνες θα πρέπει ούτως ή άλλως να υποστηρίζονται από αποδεικτικά στοιχεία. Επίσης, τονίζεται ότι τα εν λόγω έξοδα για τη μελέτη σκοπιμότητας καταβάλλονται εκ των προτέρων από τον παρέχοντα πρόσβαση, ανεξάρτητα από το αν μπορεί να γίνει προσφορά πρόσβασης στο τέλος. Για να μετριαστεί ο κίνδυνος να αδυνατεί ο παρέχων

πρόσβαση να ανακτήσει τα εν λόγω έξοδα ως μέρος της τιμολόγησης πρόσβασης, επισημαίνεται ότι δεν θα πρέπει να αποκλειστεί το ενδεχόμενο τα έξοδα αυτά να επιστρέφονται από τον αιτούντα πρόσβαση, ακόμη και αν κατά τη διάρκεια της επίλυσης της διαφοράς αποδειχθεί ότι η παροχή πρόσβασης δεν είναι εφικτή ή απλώς δεν είναι βέλτιστη από πλευράς παροχών (καθώς η μέγιστη προθυμία πληρωμής είναι χαμηλότερη από την προτεινόμενη τιμή).

Οπότε επανερχόμαστε στη σημασία των υφιστάμενων εμπορικών συμφωνιών ως σχετικών σημείων αναφοράς για τις τιμές πρόσβασης που μπορούν να καταστήσουν τον προσδιορισμό μέσω στοιχείων κοστολόγησης παρωχημένο.

Ερώτηση 10:

Συμφωνείτε με την προτεινόμενη προσέγγιση για τον καθορισμό των τιμών για τα είδη υλικής υποδομής; Εάν διαφωνείτε, παρακαλείστε να αναφέρετε λεπτομερώς την προτεινόμενη προσέγγισή σας για την τιμολόγηση τους με σκοπό την πρόσβαση σε υπάρχουσα υλική υποδομή στο πλαίσιο του Νόμου 4463/2017 και της Οδηγίας BCRD.

Απάντηση 10:

Συμφωνούμε με μια βάση τιμών/πρότυπο σε αναλυτική μορφή για ιστούς/πύργους/πυλώνες (€/ιστός). Αυτή η βάση τιμολόγησης αντικατοπτρίζεται επίσης στις υφιστάμενες εμπορικές συμφωνίες για την πρόσβαση σε τέτοιες υποδομές.

Ερώτηση 11:

- α) Συμφωνείτε με την προτεινόμενη αρχή ότι η προσαύξηση δύναται να καθορίζεται ανεξάρτητα από τις πληροφορίες που παρέχουν τα διαπραγματευόμενα μέρη;
- β) Παραθέστε οποιαδήποτε πρόταση έχετε σχετικά με υπάρχουσες πηγές/τιμές (benchmark) που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν για το σκοπό αυτό.
- γ) Συμφωνείτε με την πρόταση ότι το όργανο επίλυσης διαφορών θα πρέπει να χρησιμοποιεί στοιχεία κόστους των διαπραγματευόμενων μερών κατά τη διάρκεια της διαδικασίας επίλυσης της διαφοράς;
- δ) Στην περίπτωση όπου ο πάροχος της πρόσβασης δεν είναι σε θέση να παρέχει τα απαραίτητα δεδομένα κόστους για το συγκεκριμένο έργο, το όργανο επίλυσης διαφορών δύναται να χρησιμοποιήσει οποιαδήποτε άλλα διαθέσιμα δεδομένα τα οποία θεωρούνται κατάλληλα. Συμφωνείτε με αυτήν την πρόταση;
- ε) Συμφωνείτε με την πρόταση της χρήσης από την ΕΕΤΤ, ως φορέας επίλυσης διαφορών, στοιχείων κόστους υποδομής από τον πάροχο ECN για τον υπολογισμό της σχετικής προσαύξησης που σχετίζεται με τον πάροχο μη ECN;

Απάντηση 11:

Όσον αφορά τη χρήση των δεδομένων κόστους και τη συνολική δομή της διαδικασίας επίλυσης διαφορών, προτείνουμε μια διαδοχική προσέγγιση:

Εάν προκύψει διαφωνία/διαφορά σχετικά με αίτημα πρόσβασης στο πλαίσιο της BCRD/GIA, το Όργανο Επίλυσης Διαφορών θα πρέπει, ως πρώτο βήμα, να ελέγξει εάν υπάρχουν εμπορικές συμφωνίες που αφορούν πρόσβαση σε υποδομές συγκρίσιμες με την εν λόγω υποδομή. Εάν ισχύει κάτι τέτοιο, η **απόφαση του Οργάνου σχετικά με μια δίκαιη και εύλογη (ΔΤ) τιμή πρόσβασης δεν θα πρέπει να βασίζεται σε δεδομένα κόστους ως βάση υπολογισμού, αλλά οι δίκαιες και εύλογες τιμές πρόσβασης μπορούν στη συνέχεια να συναχθούν άμεσα από αυτές τις συμβάσεις αναφοράς (benchmark)**. Οι εν λόγω συμφωνίες έχουν συναφθεί οικειοθελώς, αντανakλούν την (υποκειμενική) δικαιοσύνη στην αγορά και είναι εξ ορισμού ισοδύναμα βέλτιστες και αποτελεσματικές (διαφορετικά δεν θα υπήρχε συμφωνία και των δύο μερών). Η προσέγγιση αυτή είναι επίσης σύμφωνη με την πρόθεση των Οργάνων Επίλυσης Διαφορών να καθορίσουν μια τιμή που θα μπορούσε διαφορετικά να επιλεγεί ως τμήμα μιας εμπορικής συμφωνίας (βλ. αιτιολογία της ΕΕΤΤ στις ερωτήσεις 1 έως 3). Με την προσέγγιση αυτή, το Όργανο Επίλυσης Διαφορών χρησιμοποιεί τη δυναμική της λειτουργούσας αγοράς, καθώς οι τιμές από έγκυρες εμπορικές συμβάσεις αναφοράς ήδη αντικατοπτρίζουν και εξισορροπούν τυχόν εκτιμήσεις κόστους από το συμβαλλόμενο μέρος που παρέχει πρόσβαση και τυχόν αξιολόγηση των αυτόνομων προσεγγίσεων και των προοπτικών εσόδων από το συμβαλλόμενο μέρος που ζητά πρόσβαση. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η επαχθής αξιολόγηση των στοιχείων κοστολόγησης, των στοιχείων προσαυξήσεων και εκπτώσεων καθώς και ο υπολογισμός των τελών. Ως εκ τούτου, μέσω της ελάφρυνσης της εξάρτησης από τα στοιχεία κοστολόγησης, οι συγκρίσιμες εμπορικές συμφωνίες επιτρέπουν μια πολύ ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διαδικασία επίλυσης διαφορών από το εκάστοτε αρμόδιο όργανο.

Ωστόσο, εάν δεν υπάρχουν υφιστάμενες εμπορικές συμβάσεις που να είναι συγκρίσιμες με την εν λόγω αίτηση πρόσβασης/υποδομή ή εάν απλώς δεν υπάρχουν εμπορικές συμφωνίες πρόσβασης, τότε, και μόνο τότε, η επίλυση των διαφορών θα πρέπει να βασίζεται σε δεδομένα κοστολόγησης που παρέχονται από τα εμπλεκόμενα μέρη.

Ερώτηση 12:

α) Η υπόθεση ότι το κόστος που σχετίζεται με τις υποδομές είναι μη ανακτήσιμο, δημιουργεί περιθώριο για διαφοροποιημένη τιμολόγηση. Συμφωνείτε με την αναλογική κοστολόγηση των υποδομών ως μέσο για τη δημιουργία κινήτρων για την από κοινού χρήση και ως μέσο ανάκτησης κόστους;

β) Θεωρείτε σκόπιμο να εφαρμοστεί επιμερισμός του κόστους ανάλογα με τον αριθμό των παρόχων που χρησιμοποιούν την υποδομή ή αναλογικό επιμερισμό του κόστους ανάλογα με τη χρησιμοποιούμενη χωρητικότητα ή των εγκατεστημένων καλωδίων; Αιτιολογείστε την απάντησή σας.

Απάντηση 12:

Επί της αρχής δεν είμαστε υπέρ της οποιασδήποτε εξάρτησης από το κόστος ως μέρος των δίκαιων και εύλογων τιμών (συντελεστές επιμερισμού κόστους ή κατανομές κτλ).